

Διήγημα (Προσωπική ιστορία)

Ἡ ιστορία που θα διηγοῦμαι σας ἔν ἀληθινέσα και ἔζησα σο πετσιμ ἀπες ὄλο τό μῖσος και τόν τρόπο τοῦ ξεριζωμοῦ ἀσὴν πατρίδα μ τήν Τραπεζοῦντα τοῦ Πόντου.

Σά δεκαέξι χρόνια μ οἱ Τοῦρκοι σό μάταμ ἐμπροστά ἔσφαξαν τόν κύρημ και τήν μάνναμ. Ἐπέμνα μανασέσα με τόν μικρό ἀδελφόμε τόν Χριστόφορον πού ἀσεγενέθευ κι ἐπόρνευ να πορπατῆ. Ὅσο ἔξενεν ἡ μάνναμ ἐκεῖν, ἔτον ἡ κοσάρα πού αὐκά σά φτερά τῆς ἐπροστάτευε τό πουλόπου της. Ἀτώρα ἐγώ ἐπέρα τήν θέση τῆς μάννας μ ἔπρεπε ἐγώ ν'ἀναλαμβάνω ὄλα τὰς ἀποφάσεις.

Τά μαντάτα ἔρθανε , οἱ Τοῦρκοι θα ἔρχουνταν και πέρνε τά σπίτια μου και θα σκότωνε ὅποιος ἀπομένει ἐξοπίς. Ἄχ κύρη μ! πόσον ἰδρωῖτα ἔρριξες για να κτίς ἀτό τό σπιτόπου, πληθί-πληθί ἐκουβάχνες και εἴσες τήν λαχτάρα να τελεῖτε και βάλτς τήν οἰκογενείας ἀπές. Ἄχ μαννίτσαμ! με ντο τρυφερότητα ἐφύτεψες τά βασιλικά σ σόν κῆπο πού ἄμον ἄγιο θυμίαμα μοσχοβόλτσεν ὅταν ἐχαίδευες τά φυλλαρόπατ και τά κόκκινα τριανταφύλλα ἐχάριζαν εὐωδίας ὅταν ἄνθιζαν πού ἐνθάρνες πώς εἴσαι σόν παράδεισο. Ναί ἔτον τεμέτερον ἀτός ὁ παράδεισος. Κι ἔρθεν ἡ ὥρα πού πρέπει νά τοπλαεύουμε ὀλίγα πράγματα και νά βαλόματα σέ δύο σακκούλας.

Ντο να πέρω και ντό ν'ἀφήνω ἐξοπίς, πρέπει νά βιάσκουμαι οἱ Τοῦρκοι ἐξαγρίωθαν ἄμον θερία ἀνήμερα σκοτώνουν, βιάζουν, καταστρέφουν. Ἐλεν πίσον ὀγρήγορα. Ὁ Χριστόφορος τερίατεν με ὀμάτια φοβισμένου ἐλαφιοῦ πού εἶδε τόν κυνηγόν νά πιάνατον. Κι ἀτότε ἡ καρδία τῆς Ἐλένης ἐράγισεν σά δύο, ἐτίναξεν τά μακρυά μαλλία της ἄμον τήν χαίτη τοῦ λιονταριοῦ, ἐσκούπισεν τά ὄματα ἄμον ἄπο ἀσὴμ δάκρυά της πού ἐσημάτιζαν ρυάκια ἀπάν σά χλωμά μάγουλας και τερώντας τόν ἀδελφούλη της εἰπένατον με λαλία πού ἔτρεμεν ἄμον τήν φλόγα τοῦ κεριοῦ τῆς Λαμπρῆς. «Ἡδελφέ μου πονεμένε, ἀδελφέμ πού τό ἴδιο αἷμα ρούζει σά φλέβες μας ἀπές κι θά ἀφήνωσε ποτέ κι θέλω νά φοάσαι, τέρεν θά τραγουδῶ ἐγώ ἀτώρα κι θά τεροῦμε, θά πέρουμε μετεμᾶς τήν εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Σουμέλας, ἐκεῖνη θά προστατεύβμαι».

Έσφιξεν τόν Χριστόφορον σφιχτά σήν ἀγκάλια της κι ἐφίλησεν ἄτον σταυρωτά. Ἐνοεκεῖ ἐπαίρεν τό τσάνικο τῆ μάννασας κι ἐπότισεν τά τσιτσέκια γιά τελευταία φορά κι ἐκεῖνα λές κι ἐνόησαν τόν καημό ἐτσούπωσαν τά μπουμπουκόπατον κι ἔγειραν τό κεφαλόπονaton αὐκά. Ὅμως καί τό κονίν πά κι ἐνέσπαλε.. Ἀτόσα χρόνια ἐδρόσιζαντς μέ παγωμένο νερό καί ἀσ'ὄλο τό χωρίο τό θέρος εἶχαν ἀτοί τά πιό κρύα καρπούζια γιατί ὁ κύρυατς ἐβάζενετα ἀπές ἀπό βραδῖς σό κονίν γιά νά εἶναι δροσερά. «Ἀντίο εἰπένατο» κι ἐκεῖνο ἐσκοτείνεψε κι ἀπές σό βάθος τό μαῦρο ἔκρυψεν τόν πόνονατ πού θά χάνε τούς ἀνθρώπους πού ἀγάπαει. Μ'ὄσο κουράγιο ἐπέμνενατς ἐτύλιξεν τά σέρα της σό κορρφόπον τοῦ Χριστόφορου καί μ'ὄση δύναμη εἶσεν ἀρχίνησε νά τραγουδῆ τό «τήν πατρίδα μου ἔχασα ἔκλαψα καί πόνεσα ἄχ!ἄχ!ἄχ!» καί ἔσεβεν ἀντάμα μέ τόν ἀδελφό νατς σόν μακρινό δρόμο πρὸς τήν Ἑλλάδα Πατρίδα.

Τό ταξίδι ἔτον πολλά μακρινόν ἀλλά ἡ Ἑλένη ἐπέρεν ὄρκο ὅτι θά προσπαθῆ νά καταφέρατα. Τά ποδάρια της ἐπρέσαν καί τά σέρια της ἐμουδίασαν ἄμον μολύβι ἀσὸ βάρος τοῦ μικρούλη Χριστόφορου. Ἐκείνε ὅμως κι παραπονιέται μόνο προσεύχεται νά ἀντέχ σό κρύο, σήν βροχή, σήν παγωνιά. Ὅλοι γυρώνατς ἐπροχώρνανε χωρίς νά καλατσέβνε λές κι ἀκολούθαναν κάποιον πού ἔφυεν γιά τό ταξίδι πού κι ἔσ'γυρισμό. Ἄνθρωποι πού τά ὠμίaton ἐκύρτοσαν ἀσὸ βάρος τῆς ἀναμονῆς καί τά μαλλιάτων λές κι ἄσπριναν σ'ἕνα βράδυ ἀπές. Κι ξέρνε τό χάος καί τό ἄγνωστον ἐμπροστάτων ἐφέκαν τό βιονάτων καί τούς ἀγαπημένους τους σά ταφία καί πᾶνε-πᾶνε.

Νανουρίζει με σκοπό πού ἔμαθε ἀσήν μάννανατς, τόν Χριστόφορον πού ἡ ἐμπιστοσύνη ἐτσούπωσε τά ματόπατ καί κοιμᾶται. «Μην φοᾶσαι πουλίμ ἡ πατσῆς ἐν ἀδά θά σκίζω μέ σουγιά κοφτερό τήν νύχτα γιαβρίμ καί θά λέπς τόν φωτεινό ἥλιο νά λούζεται ἀπές σά γαλάζια νερά τῆς ὀμορφῆς θαλάσσης μας». Τό μαῦρο σκοτάδι ὅμως ἐπέισμωσε και ἡ βροσῆ ἐρούξεν ἐπειλητικά ὅταν ἄμον δράκος τοῦ παραμυθιοῦ ἐμφανίστην τό ποτάμι ἕνα ὀρμίν πού τά νεράτ ἔτον μαῦρα ἄμον πεινασμένα λιοντάρια πού ἔβρανε τήν λείανaton. Παιδία πού ἔσφιγγαν τήν μάννανατων, τρανοί πού ἀπεγνωσμένα ἐπροσπάθαν νά δαμάζνε τό θερίο ποῦ ὀρμά. Ἐκεῖνο ὅμως ἐκουφάθεν καί ἀπές σό σκοτάδι ἔτρεχαν τά νερά πιο ὀρμητικά, πιό ἐχθρικά κι ἀπό τά σπαθιά τῶν Τούρκων πού ἐκύλησαν τάς κοιλάδες καί τά μονοπάτια σ'ἕνα αἰμότοπο πού εἶχε πάρει τό χρῶμα τῆς παπαρούνας.

Χιλιάδες Πόντιοι έφεκαν τήν τελευταίαν πνοή όπίς καί τό κόκκινο αίμα τους εΐναι ή Ποντιακή κληρονομιά πού έφεκαν σέ μας καί κάθε 19 τοϋ Μάη τιμοϋματς καί προσκυνοϋμε τήν θυσίαναν τον όμως ποτέ κι ανασπάλομε ότι ή Ποντιακή φλόγα κι πρέπει νά σβήν ποτέ σέ ένδειξη τιμής καί περηφάνειας. «Χριστόφορε τσιέρι μου τυλίξου καλά άπάνιμ σφοίξεμε μ'όση δύναμη έπορής άγροΐσε ψϋμ έγώ θά περνοατϋ καί για τι έσέν». Κι πρόλαβε νά τελένη τά λόγιατς ένα κύμα δαιμονισμένο έρπαξεν τον μικρό Χριστόφορο άσήν άγκάλια τής Έλένης καί έχάθεν άνάμεσα σά θολά νερά. Χριστόφορε οϋρλιάζει ή Έλένη. «Πού πās πουλί μ βασανισμένο, πού πās άγούριμ πού άφήτς τήν πατσίς καί φεύφς; Πού νά πάω έγώ τσιέριμ χωρίς έσέν πώς έπίκα έγώ άτόσο κακό, ντό ένοχάς έγώ θά κουβαλϋ άπάνημ πού κι έπόρεσα νά τηρϋ τήν ύπόσχεσημ γιαβρίμ. Έκόνιζα θαρρϋ αλλά λαλιά κι άφουκράοντον. Τό κεφάλι μ έβούιζε άμον χιλιάδες μελίσσια άπές σέ μικρόν κυψέλη, τό σϋμαμ έμουδίασε ή ψϋμ έπυρπόλεθεν μέ τρανό βόμβα, καίγουμαι, κονίζω φωτία έκαψεζμεν, τρέφω άμον φυλλαρόπα τοϋ μοθωπόρου τά όμάτιαμ έσπάλιζαν κι άλλο κι νοιώθω τηδέν.

Όταν ένγένεσσα έμνε σήν στερία τυλιγμέτςα σ'έναν χονδρό κουβέρτα, πατριϋτες άπό πάνιμ έκαλάτσευναν καί προσπάθαναν νά δίνεμε κουράγιο. Έτέρεσα τό ποτάμι πού έζέβα άπό άπές εκείνο πού εκλεψε τον μικρό βενιαμίν τό περιστερόπουν τό άθϋο, τό άρνόπου πού έθυσίαστε άμον τ'άρνι τοϋ Πάσχα. «Χριστόφορεμ εΐπα πώς ν'άφήνως σό ποτάμι άπές καί να φέβω. Άδελφέμ, καρφί πυρωμένο σήν καρδίαμ άπές όχαμός τέσο».

Για πολλά χρόνια τό μυαλλό έτον θολωμένο. Κάθε βράδυν έβλεπα τήν ίδια εικόνα έμπροστάμ: τον μικρό Χριστόφορο νά τερήμε καί νά παρακαλή νά μην έγκαταλείπατο τό κερόπονот ποτέ κι έσβησε άσό τό καντήλι τής Έλένης. Τά χρόνια έδέβανε άμον γάργαρο νερό όμως ή πίκρα κι ό πόνος τοϋ άδικοχαμένου Χριστόφορου έν κόπασε ποτέ. Έκείνο τό στοιχιωμένο κορμί έτον ό μεγαλύτερος, ό πιό κακόατς έφιάλτης. Κι όταν έφεν άπ'έτούτην τήν ζωή άπές σόν τελευταίο παραλήρημα τοϋ Χριστόφορου τό όνομα εκούιζε καί μέ λαχτάρα καί ήρεμία σό γεμάτο ρυτίδας κατσίνατς εΐπεν: «Χριστόφορε κρατϋ τήν ύπόσχεσή μου άδελφέμ έστω καί άργά κι θά εΐσαι μοναχός ή πατσίς έρτε καί θέλω πρϋτα έσένα νά λέπω καί νά γητϋσε συγχώρεση γιατί κι άντεξα νά σφίκωσεν πιό δυνατά καί νίκησεμεν τό ποτάμι».

Αυτή είναι ή άληθινή ιστορία τής Πόντισσας λεβέντισσας Έλένης. Καί εἶναι μία από τις χιλιάδες πού μποροῦν νά διηγηθοῦν σάν παραμύθια οἱ μύριες οἰκογένειες τῶν άδικοχαμένων Ποντίων πού ἔχασαν τήν ζωή τούς από τό μένος καί τό μῖσος κάποιων συμφερόντων.

19 ΜΑΙΟΥ 1919 «ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑ ΤΩΝ ΠΟΝΤΙΩΝ»

Η συντάκτρια του διηγήματος

Μυρτώ Βασιλοπούλου
1^ο ΓΕΛ Αγ. Παρασκευής